

VSEBINSKA UTEMELJITEV PREDLOGA ZA IMENOVANJE
ALOZIJA PAVLA FLORJANČIČA
ZA ČASTNEGA ČLANA
KULTURNO-ZGODOVINSKEGA DRUŠTVA LONKA STARA LOKA

Alojzij Pavel Florjančič se je rodil 10. oktobra 1940 v vasi Uršna sela pri Dolenjskih Toplicah. Pri desetih letih ga je pot vodila v Ribnico, kjer je obiskoval nižjo gimnazijo, zatem pa je sledil raziskovalnemu duhu preko Maribora in Novega mesta v Ljubljano, kjer se je po maturi na Šubičevi gimnaziji in študiju geologije na Naravoslovno-tehnični fakulteti zaposlil na Geološkem zavodu Ljubljana. Po večmesečnem strokovnem izpopolnjevanju v Franciji na Komisariatu za jedrsko energijo je postal glavni geolog v Rudniku urana Žirovski vrh, kjer je ostal do upokojitve leta 1992.

Na poklicnem področju je bil dejaven predavatelj, pisec številnih strokovnih prispevkov in razprav ter kritičen opazovalec in zapisovalec dogajanja, povezanega z zapiranjem rudnika. Urejal je rudniško glasilo *Uranar*, s sodelavci izdal knjigo *Rudnik urana Žirovski vrh* in bil pisec gesel o rudniku za *Enciklopedijo Slovenije*. Ves čas si je prizadeval, da bi geologijo približal širšemu krogu ljudi, zlasti mladim. Tako je bil dejaven pri organizaciji poletnih taborov in geoloških krožkov na Gorenjskem ter razstav mineralov, fosilov in kamnin v Tržiču, Begunjah, Škofji Loki, Ljubljani in v drugih slovenskih krajih. Bil je pobudnik in soustanovitelj Društva prijateljev mineralov in fosilov Loški kremen.

Pavleta, kot ga kličemo prijatelji, je na Loško pripeljala njegova poklicna pot in leta 1974 se je za stalno naselil v župniji Stara Loka z ženo Ano, knjižničarko iz Vipave. Že kmalu je postal član Muzejskega društva Škofja Loka (v nadaljevanju MD) in se leta 1991 tudi aktivno vključil v njegovo delovanje. Bil je član izvršnega odbora, zatem njegov tajnik, nato pa v letih 1999–2006 izjemno uspešen predsednik društva. Vrsto let je bil tudi član uredniškega odbora *Loških razgledov*, v katerih redno objavlja svoje prispevke. Je urednik številnih knjig, ki so izšle v zbirkah *Doneski* in *Vodniki*, in v tem okviru tudi glavni urednik *Pasijonskih doneskov*, edine slovenske serijske publikacije z izključno pasijonsko vsebino. Občasno vodi tematske Blaznikove večere. Ob 200-letnici sekularizacije Loškega gospostva je bil kot predsednik MD glavni organizator mednarodnega znanstvenega simpozija. Bil je pobudnik sedanjega znaka MD, slednje pa ga je leta 2010 imenovalo tudi za svojega častnega člana.

Ob koncu osemdesetih in v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja je okrog Pavleta zaživel diskusijski krožek t. i. Prijateljev Loke, ki so bili iz osebnega nagnjenja do Škofje Loke, in Stare Loke še posebej, pripravljeni storiti kaj dobrega zanjo, za Lo(n)ko. Ta neformalna skupina ljudi, poimenovana **LONKA**, si je leta 1992 zadala nalogo, da ob 5. obletnici smrti

postavi spomenik kiparju Tonetu Logondru. Prav ta pobuda Lonke, kot jo je Pavle lepo popisal v knjižici z naslovom *Spomenik Tonetu Logondru* iz leta 1998, je pripeljala do rojstva Aleje znamenitih Ločanov v letu 2000. Do leta 2007 je bilo narejenih prvih deset portretov znamenitih Ločanov, Pavle pa je bil v tem obdobju glavni nosilec postavitve njihovih obeležij v Aleji. Leta 2013 sta MD in Lonka izdali *Vodnik po Aleji znamenitih Ločanov*.

Prijatelji Loke, zbrani v skupini Lonka, so bili v obdobju med 1994 in 1999 dejavni pri obeležitvi stoletnice prve javne elektrifikacije na Slovenskem, spodbujali so oživljanje kmečkega (Tavčarjevega) dvorca na Visokem ter na polemičnih Kronskih večerih opozarjali na probleme urbanizma v Škofji Loki.

V letu 1999 se je za Pavleta začelo intenzivno in zelo plodno sodelovanje med Lonko in Staro Loko, točneje z župnijo Stara Loka. Ob 925-letnici prve omembe loških cerkva (1074) so pripravili veliko razstavo cerkvenih paramentov, dokumentov in knjig v Stari dekaniji ter izdali knjižico z naslovom *Starološka župnijska knjižnica*, prvo v knjižni zbirki *Memorabilia Locopolitana*. V zbirki, ki jo snuje in ureja Pavle, obenem pa je sam tudi izjemno plodovit avtor, se bo v kratkem znašla že dvajseta knjižna enota!

Ob izvedbi tega dogodka se je porodila ideja o starološki župnijski kroniki. Začetek priprav nanjo sega v leto 2001, luč sveta pa je obsežna kronika župnije Stara Loka z naslovom *Več kot tisoč let*, s Pavletom kot urednikom, ugledala leta 2005. Pavle je bil z ženo Ano tudi pobudnik in glavni nosilec številnih kulturnih dogodkov, ki so se od odprtja prenovljene kaplanije v letu 2002 dalje odvijali v prostorih novo poimenovanega Doma na Fari. Vse do leta 2009 se je v teh prostorih nanizalo 42 razstav, koncertov in predavanj. Rad pomaga pri pripravi in urejanju številnih drugih publikacij, ki jih izdajata župnija Stara Loka in Župnijski zavod sv. Jurija Stara Loka. Med drugim je bil urednik in nosilec priprave *Starološkega romarja, vodiča po staroloških cerkvah*, ki je izšel leta 2010, in urednik knjižice *Obnovitvena dela v Crngrobu 2013–2014*, izdane lansko leto.

Pavle je zadnjih deset let tesno povezan tudi s pasijonsko tematiko. V sodelovanju z Župnijskim zavodom sv. Jurija Stara Loka je leta 2005 pripravil prvi, vsaj po vsebini, če že ne po imenu, pasijonski večer v Stari Loki, šlo je za odprtje likovne razstave *Pasijon po Vincencu*. V Domu na Fari je bilo tedaj na ogled dvajset iz bakrene pločevine tolčenih reliefov s prizori iz Škofjeloškega pasijona, delo loškega ljudskega umetnika Vinka Mohorčiča. Leta 2006, tj. v letu načrtovane pa žal propadle uprizoritve Škofjeloškega pasijona, je sledila razstava *Kristusova obličja* kiparja Staneta Jarma. Pavle je ob tem začutil, kako pomembno je, ne dopustiti, da bi pasijonski duh zaradi preigravanj dnevne politike zamrl. Namesto izvedbe Škofjeloškega pasijona 2006 je MD na njegovo pobudo pripravilo Potujočo razstavo Škofjeloški pasijon in spremni katalog, poimenovan *Škofjeloški pasijon 2006*. Ta zbornik, ki je izšel v zbirki *Doneski*, pomeni začetek izdajanja periodične publikacije *Pasijonski doneski*. V kratkem bo izšla že jubilejna deseta številka!

Pavle je motor prizadevanj, da se tudi v letih, ko se Škofjeloški pasijon ne uprizarja, pripravljajo različni dogodki s pasijonsko tematiko, kar je poimenoval vzdrževanje oziroma ohranjanje t. i. »pasijonske kondicije«. Iz teh zametkov in pobud so se porodili Dnevi Škofjeloškega pasijona, ki obsegajo srečanja pasijonskih mest, predstavitev *Pasijonskih doneskov*, razstave, koncerte in druge prireditve. V župniji Stara Loka se v sodelovanju

z Lonko od leta 2012 dalje odvijajo Pasijonski večeri v Stari Loki, katerih glavni pobudnik in idejni snovalec je Pavle. Vsako leto v postnem času v prostorih še ne obnovljene Stare dekanije domačini izvedejo glasbeno-scenski recital literarnega dela, ki je tisto leto objavljeno v *Pasijonskih doneskih*.

Leta 2008 se je v *Doneskih 16 MD* prvič pojavil Pavletov znak Lonke, ki ga je zasnoval in oblikoval ob pomoči Jožeta Šenka po zapisu prve omembe Stare Loke kot matice Škofje Loke v pogodbi med oglejskim patriarhom in freisinškim škofom iz leta 1074. Ta znak je ob svoji ustanovitvi 29. januarja 2014 posvojilo Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka Stara Loka.

Pavletovo bogato uredniško bero dopolnjuje zbornik *Glasbena Loka* ob 60-letnici Glasbene šole Škofja Loka leta 2009. Občina Škofja Loka mu je leta 2011 podelila zlati grb za dolgoletno izjemno ustvarjalno in plodno publicistično, uredniško ter organizacijsko-vodstveno delo na področju domoznanstva.

Raziskovalni duh, vztrajnost in ljubezen do prednikov so botrovali, da je Pavle več let proučeval tudi izročilo kočevskih Nemcev, bil sourednik knjige *Kočevarska folklor* in urednik knjige *Vodni viri na Kočevskem*. Iz ljubezni do domačih krajev in ljudi je dolgo vrsto let urejal krajevno glasilo *Uršenski beč*, v poklon svojemu rojstnemu kraju in ljudem pa je uredil zbornik *Uršna sela vas pozdravljajo vesela*. Ob 100. obletnici prihoda vlaka na Uršna sela je lani s Klubom uršenskih ahasverjev objavil knjižico *Šihtna knjiga akordanta Antona Vokřineka*, svojega deda s Češke.

Pavle je neutruden iskalec resnice, velik domoljub in ima izjemno močan in izostren čut za lepoto in umetnost naše naravne in kulturne dediščine. Je iskri sogovornik, ki navdušuje z razgledanostjo, širino duha in neustavljivim optimizmom. Osebnostno ga odlikujejo njegova skromnost, poštenost, naravnost k dobremu in velik čut za skupnost. Pri svojem delu je izjemno vsestranski, saj posamezne knjižne izdaje uredi, napiše besedilo, sodeluje pri oblikovanju in pripravi za tisk. Pri tem ga vodi želja, da bi se čim več narodnega bogastva iz zgodovine in sedanosti zapisalo, posredovalo čim širšemu krogu ljudi in ohranilo za prihodnje rodove.

Alojziju Pavlu Florjančiču kot idejnemu očetu Lonke in hkrati ustanovnemu članu Kulturno-zgodovinskega društva Lonka Stara Loka želimo ob njegovi skorajšnji 75-letnici izreči priznanje in zahvalo za njegov bogat in mnogovrsten življenjski opus, še posebej za njegov prispevek k samozavedanju Staroeločanov o lastnih koreninah in zgodovini, za njegovo jasno, kleno besedo, ko je kot Ne-Staroeločan skorajda edini širšo javnost opozarjal na vrednost kulturne dediščine Stare Loke. Njegovo delo in prizadevanje v lokalnem okolju ni bilo vedno deležno razumevanja, a Pavle je s svojo človeško in intelektualno širino zmožel preseči tudi to.

V Stari Loki, 12. februarja 2015

Pripravila:

dr. Urška Florjančič
tajnica

Klemen Karlin
predsednik
Društva Lonka Stara Loka